

मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रमाची
(Chief Minister Employment Generation
Scheme) राज्यामध्ये अंमलबजावणी करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्र. योजना-२०१९/प्र.क्र.१२१/उद्योग-७

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक :- ०१ ऑगस्ट, २०१९

संदर्भ :- महाराष्ट्राचे नवीन औद्योगिक धोरण- २०१९ उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : मऔधो२०१९/प्र.क्र.६/उद्योग-२, दि. ०७ मार्च, २०१९

प्रस्तावना :-

राज्यातील शहरी व ग्रामीण क्षेत्रातील सुशिक्षित युवक-युवतींची वाढती संख्या व उद्योग, व्यवसाय क्षेत्रात राज्यात विविध क्षेत्रात उपलब्ध होत असलेल्या स्वयंरोजगार व रोजगाराच्या नवीन संधी विचारात घेऊन उद्योजकतेला चालना देणारी व सर्जनशिलतेला कालानुरूप वाव देणारी सर्वसमावेशक योजना सुरु करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

सद्यस्थितीत कार्यरत असलेल्या प्रधानमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम (PMEGP) या केंद्र शासनाच्या स्वयंरोजगार प्रोत्साहन योजनेचे मर्यादित उद्दिष्ट, होतकरु युवक-युवतींचे स्वयंरोजगार उभारणीसाठी प्राप्त होणारे मोठ्या प्रमाणातील प्रस्ताव विचारात घेऊन तसेच राज्याचे नैसर्गिक साधन संपत्ती व अंगभूत क्षमता विचारात घेऊन राज्याची महत्वाकांक्षी अशी स्वतंत्र **“मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम”** (Chief Minister Employment Generation Scheme) योजना सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षापासून राज्यात कार्यान्वित करण्यासाठी शासनाच्या नवीन औद्योगिक धोरण- २०१९ मुद्दा क्रमांक ५ (II) व ९.२ नुसार नमूद केल्याप्रमाणे जाहीर करण्यात येत आहे. “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” योजनेची ठळक वैशिष्ट्ये, पात्रता व अटी, कार्यप्रणाली खालीलप्रमाणे असेल.

योजना स्तर :- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” (CMEGP) योजना ही राज्यस्तरीय योजना म्हणून तसेच कार्यक्रमा अंतर्गत (Scheme) म्हणून अंमलबजावणी करण्यात येईल. राज्यस्तरावर उद्योग विभागाच्या अधिपत्याखालील उद्योग संचालनालय, मुंबई हे योजनेचे प्रमुख अंमलबजावणी संस्था म्हणून कार्यवाही करतील.

योजनेचे उद्दिष्ट :- राज्यातील युवक-युवतींना स्वयंपूर्ण आत्मनिर्भर बनविण्यासाठी, त्यांचे स्वयंरोजगार प्रकल्प राज्य शासनाच्या आर्थिक सहाय्यातून सुलभतेने स्थापित होऊन पुढील पाच वर्षात सुमारे १ लाख सूक्ष्म, लघु उपक्रम स्थापित होणे व त्या माध्यमातून एकूण १० लाख रोजगार संधी राज्यात उपलब्ध होणे हे प्रमुख उद्दिष्ट आहे. प्रथम वर्ष २०१९-२०२० साठी एकूण १० हजार लाभार्थी घटक उद्दिष्ट ठेवण्यात आलेले आहे.

उद्दिष्टासाठी संदर्भ :- प्रधानमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम अंतर्गत जिल्हानिहाय मागील ३ वर्षातील उपलब्धी विचारात घेऊन त्यानुसार समप्रमाणात ग्रामीण व शहरी भागांसाठी जिल्हानिहाय उद्दिष्ट उद्योग संचालनयाकडून निश्चित करण्यात येईल.

योजने अंतर्गत पात्र घटक :- कायदेशीररित्या पात्र असणारे उत्पादन, सेवा उद्योग, कृषी पूरक व्यवसाय, कृषीवर आधारित उद्योग, ई-वाहतूक व त्यावर आधारित व्यवसाय, एकाच नाममुद्रेवर (ब्रॅण्ड आधारित संघटित साखळी विक्री केंद्रे, फिरते विक्री केंद्र/खादयान्न केंद्र इत्यादी घटक कार्यक्रमांतर्गत पात्र असतील. या विषयी गठीत राज्यस्तरीय संनियंत्रण समिती आवश्यकते नुसार पात्र व अपात्र घटकांची यादी (Negative list) जाहीर करेल.

१. लाभार्थी पात्रता :- कार्यक्रमांतर्गत पात्रतेसाठी खालील प्रमाणे अटी राहतील.

अ) वयोमर्यादा :- कुठलेही स्थायी उत्पन्न नसलेले स्थानिक रहिवासी ज्यांचे वय १८ वर्षे पूर्ण, अधिकतम मर्यादा ४५ वर्षे (अनुसूचित जाती / जमाती / महिला / अपंग/ माजी सैनिक यांच्यासाठी ५ वर्षे शिथिल) पात्र राहतील.

ब) पात्र मालकी घटक :- उपरोक्त प्रमाणे पात्रता धारण करणारे वैयक्तिक मालकी, भागीदारी, वित्तीय संस्थानी मान्यता दिलेले बचत गट.

क) शैक्षणिक पात्रता :-

१) रु. १० लाखावरील प्रकल्पासाठी ७ वी उत्तीर्ण.

२) रु. २५ लाखावरील प्रकल्पासाठी १० वी उत्तीर्ण.

ड) एका कुटुंबातील एकाच व्यक्तीस कार्यक्रमाचा लाभ घेता येईल. कुटुंबाची व्याख्या ही पती, पत्नी अशी असेल.

ई) अर्जदार व्यक्तीने प्रधानमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम (PMEGP) अथवा तत्सम केंद्र अथवा राज्य शासनाच्या अन्य विभागाकडील/महामंडळाकडील अनुदानावर आधारित स्वयंरोजगार योजनेचा लाभ घेतलेला नसावा.

२. प्रकल्प किंमत :-

२.१ “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” मध्ये पात्र उद्योग/ व्यवसायांतर्गत प्रकल्प किंमत कमाल मर्यादा सेवा उद्योग तसेच कृषी पूरक उद्योग/ व्यवसायांसाठी रुपये १०.०० लाख व उत्पादन प्रकाराच्या प्रवर्गातील प्रकल्पासाठी प्रकल्प किंमत मर्यादा रुपये ५०.०० लाख राहिल.

२.२ प्रकल्प खर्चाचे वर्गीकरण :- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” अंतर्गत प्रकल्प उभारणीचा खर्च वर्गीकरण पुढीलप्रमाणे असेल.

बँक कर्ज ६०% ते ७५%, अर्जदाराचे स्वभागभांडवल ५% ते १०%, शासनाचे आर्थिक सहाय्य अनुदान स्वरूपात (मार्जिन मनी) १५% ते ३५%. प्रवर्गनिहाय व संवर्गनिहाय बँक कर्ज, अनुदान (मार्जिन मनी) व घटकांचे स्वगुंतवणूकीचे प्रमाण खालीलप्रमाणे राहिल.

घटकांचा प्रवर्ग / प्रभाग	घटकाची स्वगुंतवणूक	देय अनुदान (मार्जिन मनी)		बँक कर्ज	
		शहरी	ग्रामीण	शहरी	ग्रामीण
घटकाचा प्रभाग	-				
अनुसूचित जाती / अनुसूचित जमाती / महिला / अपंग / माजी सैनिक	५%	२५%	३५%	७०%	६०%
उर्वरीत प्रवर्ग	१०%	१५%	२५%	७५%	६५%

सेवा उद्योग व कृषी पूरक उपक्रमांसाठी व उत्पादन प्रकारातील उपक्रमांसाठी प्रकल्प किंमतीअंतर्गत इमारत खर्च २०% च्या मर्यादेत असेल तसेच खेळते भांडवल प्रकल्प खर्चाच्या ३०% मर्यादेत असेल.

२.३ योजने अंतर्गत उद्दिष्ट व तरतूद उपलब्धता :- या कार्यक्रमाद्वारे व्यापक रोजगारच्या संधी निर्माण करण्याचे उद्दिष्ट ठेवण्यात येत असून कार्यक्रम कालावधीत (पुढील पाच वर्षात) एकूण १ लाख घटक स्थापित करण्याचे व सुरुवातीचे वर्ष २०१९-२०२० साठी एकूण १० हजार घटक (लाभार्थी) उद्दिष्ट असेल. एकूण उद्दिष्टांच्या ३०% उद्दिष्ट महिला प्रवर्गासाठी व २०% उद्दिष्ट अनुसूचित जाती / जमाती प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी राखून ठेवण्यात येईल. यासाठी शासनाचे संबंधित विभाग (सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्यता विभाग व आदिवासी विकास विभाग) यांचे कडून उद्दिष्टाच्या प्रमाणात तरतूद उद्योग विभागास उपलब्ध करून दिली जाईल. उर्वरित तरतूद शासनाच्या सर्वसाधारण अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून उपलब्ध करण्यात येईल.

३. नोडल संस्था (प्रमुख अंमलबजावणी संस्था) :- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” अंमलबजावणीसाठी प्रमुख अंमलबजावणी संस्था (नोडल संस्था) म्हणून उद्योग विभागाच्या अधिपत्याखालील उद्योग संचालनालय, मुंबई असेल.

३.१. कार्यक्रम अंमलबजावणी संस्था :- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” अंतर्गत कार्यक्रम अंमलबजावणी संस्था म्हणून उद्योग विभागाच्या अधिपत्याखालील उद्योग संचालनालयाच्या अंतर्गत कार्यरत जिल्हा उद्योग केंद्र तसेच खादी व ग्रामोद्योग मंडळ यांचे अंतर्गत कार्यरत जिल्हा खादी व ग्रामोद्योग कार्यालय कार्यक्रम अंमलबजावणी संस्था म्हणून कामकाज करतील. ग्रामीण भागासाठी (२०,००० लोकसंख्याच्या आतील क्षेत्रासाठी / गावासाठी) खादी ग्रामोद्योग मंडळ व उर्वरित भागासाठी जिल्हा उद्योग केंद्र हे कार्यक्रम अंमलबजावणी संस्था म्हणून कामकाज करतील.

३.२ सहयोगी संस्था :- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” अंतर्गत बँका, नोडल बँक, उद्योजकीय प्रशिक्षण संस्था, ऑनलाईन प्रक्रियेसाठी सहाय्यभूत संस्था, अंमलबजावणी संस्था, केंद्र शासनाच्या संस्था यांचे सहाय्य घेण्यात येईल. विविध संस्थांचा तपशील व कामकाज पुढीलप्रमाणे असेल.

३.२.१ वित्तीय संस्था (बँक) :- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” अंतर्गत कर्ज प्रस्ताव जिल्हा कार्यबल समितीच्या मंजूरीने संबंधित बँकाकडे कर्ज मंजूरीसाठी शिफारस करण्यात येतील. सरकारी बँका, तसेच खाजगी क्षेत्रातील रोडयुलड बँका - येस बँक, एचडीफसी बँक, आयसीआयसीआय बँक इ. प्रमुख बँका सहयोगी संस्था म्हणून कार्यरत राहतील. सदर बँकामार्फत जिल्हा कार्यबल समितीकडून शिफारस करण्यात आलेल्या कर्ज प्रस्तावांवर कार्यक्रमाचे निकष विचारात घेऊन कर्ज मंजूरीबाबत निर्णय घेण्यात येईल. कर्ज मंजूरी अंती निश्चित केलेल्या प्रकल्प किंमतीच्या अनुषंगाने कार्यक्रमातील तरतूदीप्रमाणे राज्य शासनाचे अनुदान (मार्जिन मनी) दावे (क्लेम) संबंधित बँक शाखा सादर करेल. सादर क्लेमची आवश्यक छाननी करून उद्योग संचालनालया अंतर्गत विशेष CMEGP कक्षामार्फत राज्य शासनाचे अनुदान संबंधित बँक शाखेस नोडल बँकेच्या द्वारे जमा होईल.

३.२.२ महाराष्ट्र उद्योजकता विकास केंद्र (MCED) :- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रमाची” सुलभ अंमलबजावणी होण्याच्या दृष्टीने कर्ज प्रस्तावापासून अनुदान वितरणापर्यंत सर्व प्रक्रिया ऑनलाईन पद्धतीने करण्याचे नियोजन करण्यात आलेले आहे. यासाठी उद्योग संचालनालयाच्या सनियंत्रणाखाली महाराष्ट्र उद्योजकता विकास केंद्र (MCED) या संस्थेच्या सहयोगातून उद्योग संचालनालयांतर्गत -विशेष आयटी व समन्वय कक्ष स्थापन करण्यात येईल. सदर कक्षामार्फत या कार्यक्रमाच्या पोर्टलचे निर्माण, देखरेख व दुरुस्ती, डेटा बेस व MIS सादरीकरण, मार्जिन मनी दावे व तत्संबंधी ताळमेळ, राज्यातील सर्व बँक शाखा व नोडल बँक, अंमलबजावणी संस्था यांच्यामध्ये समन्वय, वेळोवेळी प्रगती अहवाल व आढावा सनियंत्रण समितींना सादर करणे इ. कामकाज करेल. सदर कक्षासाठीचा खर्च योजने अंतर्गत उपलब्ध तरतूदीच्या अंतर्गत प्रशासकीय कारणासाठी राखून ठेवण्यात येणा-या (एकूण तरतूदीच्या २% प्रमाणे) तरतूदीतून अदा करण्यात येईल.

३.२.३ खादी व ग्रामोद्योग आयोग (KVIC) :- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” केंद्र शासनाच्या प्रधानमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रमाच्या धर्तीवर अंमलात येत असल्याने प्रधानमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रमासाठी नोडल संस्था म्हणून यशस्वीपणे कामकाज करणारी केंद्र शासनाच्या अखत्यारितील कार्यरत खादी व ग्रामोद्योग आयोग (KVIC) या संस्थेचे ऑनलाईन प्रक्रिया, पोर्टल व प्रशासकीय कामकाजातील अनुभव विचारात घेऊन केव्हीआयसी संस्था ही CMEGP योजनेसाठी मार्गदर्शक संस्था म्हणून सहयोग देईल.

३.२.४ नोडल बँक (Nodal Bank) :- “प्रधानमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम (PMEGP)” अंतर्गत Nodal Bank म्हणून कार्यरत असलेली कार्पोरेशन बँक ही “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम (CMEGP)” अंतर्गत राज्याची मुख्य समन्वयक बँक (नोडल बँक) म्हणून कामकाज करेल.

३.२.५ प्रशिक्षण संस्था :- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रमाच्या” उत्कृष्ट उपलब्धीसाठी कर्ज मंजूर झालेल्या उमेदवारांसाठी निवासी उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम राज्यात उद्योजकता प्रशिक्षण कार्यक्रम देणा-या महाराष्ट्र उद्योजकता विकास केंद्र, अथवा राज्यातील नामवंत संस्थांच्या सहयोगाने आयोजित करण्यात

येईल. सदर प्रशिक्षण उत्पादन प्रवर्गातील उद्योग घटकांसाठी दोन आठवडे मुदतीचे व सेवा व कृषी पूरक उद्योगांसाठी १ आठवडे मुदतीचे असेल.

४. अर्ज प्रक्रिया व प्रकल्प मंजूरी अंतर्गत कार्यवाही :- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रमाच्या” सुलभ अंमलबजावणीसाठी संपूर्ण प्रक्रियेसाठी ऑन-लाईन पध्दतीचा अंवलंब करण्यांत येईल. यासाठी स्वतंत्र CMEGP पोर्टल विकसित करण्यांत येवून त्याद्वारे कर्ज मागणी प्रस्ताव जिल्हा उद्योग केंद्रास किंवा खादी व ग्रामोद्योग मंडळ (KVIB) संस्थेस सादर करण्यांत येतील. महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र यांचे अध्यक्षते खालील जिल्हास्तरीय उपसमितीमार्फत अर्जाची छाननी करून पात्र उमेदवारांची सुची तयार करण्यांत येईल. पात्र उमेदवारांना समुपदेशनसाठी निमंत्रित करण्यांत येवून त्यांद्वारे प्राथमिक निवड यादी जिल्हा उपसमिती मार्फत तयार करण्यात येईल. सदर प्राथमिक यादी जिल्हास्तरीय कार्यबल समितीद्वारे अंतिम करण्यात येईल. सदर जिल्हा कार्यबल समितीद्वारा अंतिम मंजूरी देण्यात आलेल्या कर्ज प्रस्तावांची शिफारस पुढील मंजूरीसाठी महाव्यवस्थापक जिल्हा उद्योग केंद्र यांचेकडून संबंधित बँकास सादर करण्यात येईल. ऑन-लाईन द्वारा शिफारस करण्यांत आलेल्या प्रस्तावांची बँकस्तरावर प्रकल्पाची वित्तीय व्यवहार्यता, अनुषंगिक बाबी तपासून बँक कर्ज मंजूरी बाबतचा निर्णय घेईल. प्रस्तावास कर्ज मंजूरी असल्यास मंजूरी संबंधिचा तपशिल ऑन-लाईन द्वारे बँकेमार्फत महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र यांना सादर करण्यात येईल. अर्ज प्रक्रिया, छाननी, समुपदेशन, बँकेस कर्ज प्रस्तावची शिफारस, कर्ज मंजूरी या सर्व प्रक्रिया जिल्हा स्तरावर पूर्ण होतील. महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र हे बँकानी मंजूर केलेला तपशिल यथायोग्य असल्याचे खात्री करून राज्यस्तरीय CMEGP सेल यांना कर्ज वितरण व अनुदान वितरणासाठी प्रस्ताव सादर करतील. CMEGP सेल कडून प्रस्तावाची छाननी होऊन नोडल बँकेच्या मार्फत राज्य शासनाचे मार्जिन मनी अनुदान रक्कम संबंधित बँकाना वितरीत करण्यात येईल. मार्जिन मनी रक्कम ही बँक शाखेद्वारा ३ वर्ष कालावधीसाठी संबंधित कर्ज खात्याच्या नावे डिपॉझिट करेल. ३ वर्ष कालावधी पूर्ण झाल्यानंतर जिल्हा समितीच्या मान्यतेने राज्य शासनाचे मार्जिन मनी अनुदान संबंधित कर्ज खात्यावर जमा होईल.

५. निवासी उद्योजकता प्रशिक्षण :- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रमाच्या” अंतर्गत उत्कृष्ट उपलब्धी होणेच्या दृष्टीने कर्ज प्रस्ताव मंजूर झालेल्या प्रकरणामध्ये लाभार्थीचे दोन आठवडे कालावधीचे निवासी उद्योजकीय प्रशिक्षण अनिवार्य असून यशस्वीरित्या प्रशिक्षण पूर्ण करणा-या अर्जदारांनाच कर्ज वितरण व अनुदान सहाय्य वितरणासाठी पात्र ठरविण्यांत येईल. सदर प्रशिक्षणासाठीचा खर्च CMEGP योजनेसाठी उपलब्ध करण्यात आलेल्या तरतुदीतून करण्यात येईल. एकूण तरतुदीच्या ५% इतकी रक्कम प्रशिक्षण कार्यक्रमासाठी राखून ठेवण्यात येईल. सदर प्रशिक्षण कार्यक्रमाची अंमलबजावणी उद्योजकीय प्रशिक्षणात कार्यरत असणा-या राज्य पुरस्कृत संस्था - महाराष्ट्र उद्योजकता विकास केंद्र, तसेच राज्य स्तरीय संनियंत्रण समितीने मान्यता दिलेल्या, राज्यातील इतर नामवंत संस्था मार्फत आयोजित करण्यात येईल.

६. योजना अंमलबजावणी, समन्वय व संनियंत्रण :-

६.१ जिल्हास्तरीय आढावा व समन्वय समिती :- [District Level Review and Co-ordination Committee (DLRCC)] जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” अंतर्गत कार्यवाहीचा आढावा व समन्वय यासाठी समिती गठीत करण्यांत येईल. सदर समितीचे सदस्य सचिव म्हणून महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र हे असतील. सदर समितीच्या सहाय्यासाठी अर्जाची छाननी, अंतिम निवड व प्रशासकीय आवश्यक कार्यवाहीसाठी जिल्हास्तरीय छाननी व समन्वय उप समिती स्थापित करण्यांत येईल. सदर जिल्हास्तरीय समित्यांची रचना खालीलप्रमाणे आहे.

६.२ जिल्हास्तरीय छाननी व समन्वय उप समिती :- [District Level Scrutiny and Co-ordination Sub-Committee (DLSCC)] “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” अंतर्गत प्राप्त अर्जाची छाननी, अर्जदारांचे समुपदेशन व बँकाना कर्ज प्रस्ताव शिफारस करणे तसेच मंजूर कर्ज प्रकरणा अंतर्गत मार्जिन मनी अनुदान रक्कम संबंधित लाभार्थी यांना उपलब्ध होणेसाठी व आवश्यक प्रशासकीय कार्यवाहीसाठी महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र यांचे अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय छाननी समिती कामकाज करेल.

अ.क्र.	नाव	पदनाम
१.	महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र	अध्यक्ष
२.	जिल्हा अग्रणी बँक व्यवस्थापक	सदस्य
३.	जिल्हा ग्रामोद्योग अधिकारी	सदस्य
४.	जिल्हा समन्वयक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ	सदस्य
५.	सहाय्यक आयुक्त, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	सदस्य
६.	प्रकल्प अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग	सदस्य
७.	जिल्हयातील दोन प्रमुख बँक प्रतिनिधी	सदस्य
८.	जिल्हयातील दोन प्रमुख औद्योगिक संघटना/ संस्था / औद्योगिक समूह प्रतिनिधी	सदस्य
९.	व्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र	सदस्य सचिव

समितीचे कार्य :-

१. ऑन-लाईनद्वारे प्राप्त अर्जाची, कागदपत्रांची आवश्यक छाननी करून समुपदेशनासाठी संकिर्ण यादी तयार करावे.
२. अर्जदाराचे समुपदेशन करणे.
३. पात्र अर्जदारांचे कर्ज प्रस्ताव जिल्हास्तरीय कार्यबल समितीच्या मान्यतेने संबंधित बँकास कर्ज मंजूरीसाठी शिफारस करणे.
४. बँका कडून सादर करण्यात येणारे कर्ज मंजूरी प्रस्ताव तपासून त्याअंतर्गत प्रकल्प किंमत व मार्जिन मनी अनुदान क्लेम आवश्यक छाननी अंती उद्योग संचालनालयास शिफारस करणे. .
५. अनुदान ताळमेळ, नोंदी, सर्व जिल्हा स्तरावरील बँका व अंमलबजावणी संस्था, प्रशिक्षण संस्था यांचेकडे समन्वय साधून आवश्यक सूचना देणे.

६.३ जिल्हास्तरीय कार्यबल समिती [District Level Task Force Committee (DLTFC)] जिल्हास्तरीय संनियंत्रणासाठी जिल्हाधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय कार्यबल समिती गठीत करण्यात येईल.

अ.क्र.	नाव	पदनाम
१.	जिल्हाधिकारी	अध्यक्ष
२.	जिल्हा अग्रणी बँक व्यवस्थापक	सदस्य
३.	जिल्हा ग्रामोद्योग अधिकारी	सदस्य
४.	जिल्हा समन्वयक, महिला आर्थिक विकास महामंडळ	सदस्य
५.	सहाय्यक आयुक्त, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	सदस्य
६.	प्रकल्प अधिकारी, आदिवासी विकास विभाग	सदस्य
७.	महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र	सदस्य सचिव

समितीचे कार्य :-

१. प्रवर्गनिहाय उद्दिष्ट पूर्ण होण्यासाठी छाननी समितीकडून सादर झालेले पात्र अर्ज बँकेकडे पाठविणेकरिता शिफारस करणे.
२. जिल्हास्तरावरील सर्व यंत्रणांच्या समन्वयाने सुलभ अंमलबजावणी व उद्दिष्ट साधणेसाठी आवश्यक कार्यवाही करणे.
३. मार्जिन मनी दावा (MMClaim) प्रतिपूर्ती करून अंतिम समायोजनेसाठी (Settlement) कार्यवाही व शिफारस करणे.
४. जिल्हास्तरीय छाननी व समन्वय उपसमिती अंतर्गत दोन (२) प्रमुख बँक प्रतिनिधी तसेच दोन (२) प्रमुख औद्योगिक संघटना / संस्था / औद्योगिक समूहाचे प्रतिनिधी निवडणे.
५. कार्यक्रमाच्या उत्कृष्ट उपलब्धीसाठी वेळोवेळी आढावा घेणे व संबंधित संस्थांना आवश्यक सूचना देणे.

७. राज्यस्तरीय संनियंत्रण :-

“मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” हा राज्यातील युवक-युवतींना आत्मनिर्भर बनविणारी महत्वपूर्ण कार्यक्रम असून सुलभ अंमलबजावणीसाठी राज्य स्तरावर खालीलप्रमाणे नमूद समित्या गठीत करण्यात येत आहे.

७.१ संनियंत्रण समिती :- मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम” अंतर्गत नियमित आढावा व समन्वयासाठी विकास आयुक्त (उद्योग) यांच्या अध्यक्षतेखाली राज्यस्तरीय संनियंत्रण समिती गठीत करण्यात येईल. सदर समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे असेल.

- योजनेचा नियमित त्रैमासिक आढावा घेणे, व आवश्यक सूचना करणे.
  - वार्षिक उद्दिष्टपूर्ती साठी सर्व संबंधित विभाग, बँका यांचेकडे समन्वय साधून योजनेच्या सुलभ अंमलबजावणीसाठी कृती आराखडा तयार करणे.
  - योजनेच्या उत्कृष्ट फलनिष्पत्तीसाठी आवश्यक कार्यवाही व मार्गदर्शन करणे.
  - योजने अंतर्गत पात्र व अपात्र घटकांची वेळोवेळी यादी निश्चित करणे.
  - योजने अंतर्गत सर्व प्रक्रिया विहित कालावधीत होणेसाठी जास्तीत जास्त माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर होणेसाठी, किमान मानवी हस्तक्षेप राहण्यासाठी उपाययोजना करणे.
- सदर संनियंत्रण समितीची रचना खालील प्रमाणे असेल.

अ.क्र.	नाव	पदनाम
१.	विकास आयुक्त (उद्योग)	अध्यक्ष
२.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, खादी व ग्रामोद्योग मंडळ, मुंबई	सहअध्यक्ष
३.	राज्य संचालक, खादी व ग्रामोद्योग आयोग, मुंबई	सदस्य
४.	आयुक्त, महिला व बालकल्याण विभाग, मुंबई	सदस्य
५.	आयुक्त, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	सदस्य
६.	आयुक्त, आदिवासी विकास विभाग	सदस्य
७.	राज्य समन्वयक, बँक ऑफ महाराष्ट्र (राज्य अग्रणी बँक)	सदस्य
८.	महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र मंडळ, कार्पोरेशन बँक	सदस्य
९.	उप. अध्यक्ष, येस बँक	सदस्य
१०.	आवश्यकतेनुसार खाजगी बँक व राष्ट्रीयकृत बँक प्रतिनिधी	सदस्य
११.	कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र उद्योजकता विकास केंद्र	सदस्य
१२.	अतिरिक्त उद्योग संचालक, उद्योग संचालनालय, मुंबई	सदस्य सचिव

७.२) **उच्च स्तरीय सुकाणु समिती -** मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे अध्यक्षतेखाली राज्य स्तरीय उच्च स्तरीय सुकाणु समिती गठीत करण्यात येईल. समितीचे कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे असेल.

- “मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रमाच्या” सुलभतेने व प्रभावीपणे अंमलबजावणी होणेसाठी राज्य स्तरीय बँक अधिकारी व अंमलबजावणी संस्था यांचा आढावा घेणे व आवश्यक सूचना देणे.
- कार्यक्रमाच्या उद्दिष्टे उपलब्धीसाठी, उत्कृष्ट फलनिष्पत्तीसाठी मार्गदर्शन करणे.
- कार्यक्रमासाठी राज्याची आर्थिक तरतूद व संबंधित विभाग यांना आवश्यक सूचना करणे.
- कार्यक्रमाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी कार्यक्रमातर्गत तरतुदीत आवश्यक बदल करणे, विविध विभागाकडून आवश्यक असणा-या पूर्ततांसाठी आवश्यक सूचना संबंधित विभागांना करणे.
(सदर समितीची सरचना पुढीलप्रमाणे असेल.)

मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम - उच्च स्तरीय सुकाणु समिती.

अ.क्र.	नाव	पदनाम
१.	मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य	अध्यक्ष
२.	सचिव, वित्त विभाग	सदस्य
३.	सचिव (उद्योग)	सदस्य
४.	सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष साहाय्य विभाग	सदस्य
५.	सचिव, आदिवासी विकास विभाग	सदस्य
६.	सचिव, महिला व बालकल्याण विभाग	सदस्य
७.	व्यवस्थापकिय संचालक, राज्य अग्रणी बँक (बँक ऑफ महाराष्ट्र)	सदस्य
८.	व्यवस्थापकिय संचालक, कार्पोरेशन बँक (नोडल बँक)	सदस्य
९.	खाजगी बँक (दोन)	सदस्य
१०.	इतर राष्ट्रीयकृत बँक (स्टेट बँक ऑफ इंडिया, बँक ऑफ इंडिया आणि बँक ऑफ बडोदा) (तीन)	सदस्य
११.	राज्य समन्वयक, राज्य अग्रणी बँक (बँक ऑफ महाराष्ट्र)	सदस्य
१२.	विकास आयुक्त (उद्योग), उद्योग संचालनालय मुंबई	सदस्य सचिव

७.३ राज्य शासनाच्या उद्योग विभागाकडून उच्चस्तरीय सुकाणु समिती व संनियंत्रण समितीवर राष्ट्रीयकृत बँक / खाजगी बँकाचे प्रतिनिधी नियुक्तीची करण्यात येईल.

लेखाशिर्ष :- प्रस्तुत कार्यक्रम नवीन असल्याने नवीन लेखाशिर्ष उघडल्यानंतर या नवीन लेखाशिर्षांतर्गत सदर कार्यक्रमाचा खर्च टाकण्यात येईल. नवीन लेखाशिर्षाबातचा शासन निर्णय स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय नियोजन विभाग यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. २८५ / १४११ दि. १९/०६/२०१९ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १३७/ २०१९ दि. २९/०६/ २०१९ तसेच सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्यता विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ८८ / अर्थसंकल्प / SIJA दि. २६/०६/२०१९ व आदिवासी विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३ / का - ३ दि. १३/०६ १९ अन्वये दिलेल्या सहमतीच्या अनुषंगाने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०१९०८०११६५००३१४१० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने सांक्षातिक करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(संजय देगांवकर)
शासनाचे सह सचिव

प्रति,

- १) मा. राज्यपालांचे प्रधान सचिव
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३) मा. मंत्री (उद्योग) यांचे खाजगी सचिव
- ४) मा. राज्यमंत्री (उद्योग) यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा. मंत्री (सर्व) व मा. राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव
- ६) मा. विरोध पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
- ७) मा. विरोध पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
- ८) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव (सर्व विभाग)
- १०) विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग / औरंगाबाद विभाग / पुणे विभाग / नाशिक विभाग / अमरावती विभाग / नागपूर विभाग.
- ११) विकास आयुक्त (उद्योग), उद्योग संचालनालय, मुंबई.
- १२) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, मुंबई.
- १३) सर्व जिल्हाधिकारी (सर्व जिल्हे)
- १४) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या नियंत्रणाखालील महामंडळे/शासकीय उपक्रम यांचे व्यवस्थापकीय संचालक/मुख्य कार्यकारी अधिकारी. (उद्योग संचालनालयामार्फत)
- १५) उद्योग सह संचालक/अधिक्षकीय उद्योग अधिकारी, मुंबई प्राधिकरण विभाग /कोकण विभाग / पुणे नाशिक / अमरावती / औरंगाबाद / नागपूर. (उद्योग संचालनालयामार्फत)
- १६) महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र (सर्व) (उद्योग संचालनालयामार्फत)
- १७) महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता / लेखापरिक्षा) महाराष्ट्र १ / २, मुंबई / नागपूर.
- १८) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- १९) अधिदान व लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
- २०) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग (विधयो), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २१) आदिवासी विकास विभाग (का-३), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २२) अल्पसंख्यांक विकास विभाग (का-८), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २३) वित्त विभाग (व्यय-१६), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २४) नियोजन विभाग (योजना-१४६१), मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २५) निवडनस्ती (उद्योग-७), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.